

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Tomus ...**

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1652-1663**

Cap. 5 [i. e. 8] Circa Materiam, & Formam Extremæ-Vnctionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80513](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80513)

63
Auctoris pla-
cium.

Existimo, seclusa aliqua ex his causis, Extre-
mam Vnctionem post Viaticum esse recipien-
dam propter consuetudinem, & quia ille ordo
videtur consentaneus utriusque Sacramenti in-
stitutioni: illud enim ut cibis ad confortan-
dum in via praebetur, & ideo ut detur, non est
expectandum ultimum vitae periculum: hoc
verò Sacramentum exeuntium est, quasi in ul-
timum subsidium institutum. Non opinor au-
tem, hunc ordinem adeò esse rem grauem, ut
si absque contemptu praemittatur, ad peccan-
dum mortaliter sufficiat. Quia non extat adeò
clarum praeceptum de hac re. Nam decreta ex
Concilio, & Innocentio falsò citari puto. Con-
suetudinem verò non constat esse sub hac ap-
prehensione obligationis, & praecepti de ipso
Ordine, sed quia ipsa rerum dispositio id postu-
lat. Addo antiquum morem fuisse, & nunc
etiam ferunt graues Doctores, alicubi esse con-
suetudinem seruandi viaticum in postremum
locum, quia est finis Sacramentorum, & om-
nia ad illud quodammodo referuntur, ut lo-
quitur D. Thom. 3. part. quaest. 63. artic. 3.
dub. 3.

PROBL. VII.

*Cum vita periculo, verbi gratia, tempore
pestis, Parochus tenetur, & non te-
netur hoc Sacramentum infectis mi-
nistrare.*

64
Tenetur qui-
dem.

Tenetur quidem. Quia Parochus tenetur
ex iustitia, ministrare Sacramenta subditis,
quando timeri possit aeterna infirmi damnatio.
Potest verò dari casus, in quo adhuc post rece-
ptum Viaticum, sit ex accidenti necessaria ad
salutem Vnctionis receptio. Sic nonnulli, quos
nomine pressio memorat, Filliuc. tractat. 3. nu-
mero 97.

65
Non tenetur.

Non tenetur, cum vitae periculo. Quia non
est Extrema-Vnctio Sacramentum necessitatis.
Ita Nauar. cap. 24. num. 10. & cap. 25. n. 133.
Suar. dist. 44. sect. 3. num. 30. Filliuc. citat. Vil-
lalob. tom. 1. tractat. 10. diff. 6. num. 7. Diana
5. part. tractat. 3. resolut. 83. & 93. Hurtad. hic
diff. 12.

66
Non teneri,
existimo com-
muniter.

Existimo non teneri, nisi in casu, quo infir-
mus absque villo Sacramento decederet, & ti-
meretur eius aeterna damnatio. Quia tunc
iam esset illi hoc Sacramentum ad salutem ne-
cessarium. Cum autem infectus agrotus
iam est Confessione & Communione muni-
tus haud datur causa vnde possimus de eius
iniqua adhuc dispositione suspicari, vnde ne-
cessarium Vnctionis subsidium iudicemus.
Lege Dicastillo nostrum hic, dub. 11. nu-
mero 191.

CAPVT VIII.

*Circa Materiam, & Formam Extre-
mae-Vnctionis.*

PROBL. VIII.

*Necessarium est, & necessarium non est,
ut oleum sit ab Episcopo benedictum
Sacrament. ex necessitate.*

Idimus sect. 1. Materiam remotam
Extremae-Vnctionis esse oleum
olivarum: quia sicut oleum lenit
dolorem, emollit, penetrat ad in-
tima, affert hilaritatem, restituit

interdum sanitati, significat pinguedinem, ac
robur gratiae, & spiritus contra luctum: sic hoc
Sacramentum hac omnia spiritualiter efficit.
Quaeritur verò, num tale oleum necessariò ab
Episcopo benedictum esse debeat? Necessarium
id non est. Quia Iacobus solum dicit, *Unge-
tes eum oleo*, nec addit, *benedictio*: Ergò tantum
oleum simplex, & naturale est essentialis ma-
teria. Sic Paludan. & Durand. apud Victoriam
q. 216. Maldonat. hic, q. 1. Molfes. ar. 4. c. 2. n. 22.
& cap. 3. num. 25.

Necessarium est. Expressè id habetur in cap.
vnic. de Sacrament. Vnct. & in Tridentino
sess. 14. cap. 1. Ratio autem est, quia ubi est
materia extrinseca Sacramentorum, qua Chri-
stus non est vltus, requiritur benedictio. Ita
D. Thom. 3. part. quaest. 72. artic. 3. Ledesmi.
quaest. 31. art. 5. Sotus art. 5. Henric. lib. 3. cap. 8.
num. 3. lit. F. Reginald. lib. 28. num. 50. Suar.
dist. 40. sect. 1.

Cum his sentio, quia cum materia Sacra-
menti eleuanda sit ad munus adeò sacrum, & Cum his opi-
super naturale, per se maximè decet, ut confe-
ctari ac benedici prius debeat: & ideo talem
benedictionem à Christo postulatam fuisse exi-
stimare debemus, ubi ratio aliqua specialis non
obstat, ut in Baptismo non est requisita vt essen-
tialis benedictio aquae, & illius Sacramenti ne-
cessitatem: in Eucharistia verò non praerequiri-
tur alia praefectio; quia ipsa Sacramenti
confectio in materiae consecratione consistit: in
Confessione, & Matrimonio, quia materia est
omnino transiens, & consecrabilis non est: in
Ordine verò suo modo hoc seruatur, quia res
ipsae, quae traduntur, factae sunt. Clarius verò,
& expressius in hoc Sacramento, & Confirma-
tione, quia illorum materia accommodatissima
est: & ipsa Sacramenta non sunt tantae neces-
sitaris, ut oportuerit, materiam omnino commu-
nem, ad illa perficienda admittere. Fateor ita-
que, ex nuda loci Iacobi litera non colligi cui-
denter hanc necessitatem; mihi verò sufficit Ec-
clesiae traditio, quae circa hanc rem est adeò cla-
ra, ut cogar asserere, ad minimū temerarium esse,
illi repugnare. Quamuis autem Iacobus sim-
pliciter locutus de oleo fuisset, Ecclesia à Chri-
sto per Apostolos edocta poruisset verum illius
scripturae sensum, & de quo oleo sermo esset,
nobis aperire.

PRO

PROBL. IX.

Ex Pontificis commissione potest, & non potest simplex Sacerdos hoc oleum benedicere.

⁷⁰ **P**otest equidem. Quia Presbyteri in Orientali Ecclesia id solent præstare ex antiqua consuetudine, etiam ante chisma. Non est autem existimandum, totam illam Ecclesiam errasse in re tanti momenti, præsertim cum ea in parte non notetur ab Ecclesia Latina, quin potius ille usus ab ea approbetur. Nam Clemens VIII. in *suasit. sup. ritib. Græcor.* anno 1595. vltimo Augusti ita loquitur: *Non sunt cogendi Presbyteri Græci præter Chrisma ab Episcopis Latinis Diocessibus accipere, cum huiusmodi olea ab eis in ipsa oleorum, & Sacramentorum exhibitione ex veteri ritu conficiantur, seu benedicantur.* Quibus verbis tacite permittit, ut Græci in suo ritu pergant, nimirum circa materiam consecrandam eo tempore, quo Sacramentum Extreme Vnctionis administrant: non verò necessarium debent ut oleo ab Episcopo benedicto in die Cene, ut faciunt Latini. Ergo Presbyteri possunt ex commissione Pontificis, & potestate extraordinaria Sacramenti huius oleum benedicere. Sic Henric. lib. 3. cap. 8. num. 2. Valent. dist. 8. q. 1. punct. 2. Probabile putat Nugn. 3. part. tom. 1. quest. 29. art. 6. diff. vnic. concl. 2. Præposit. 3. part. quest. vnic. dub. 3. num. 15. citans Victoriam, & Viualdum. Petr. Arcad. de concord. Eccles. Orient. & Occid. in Sacram. administr. lib. 5. cap. 2.

⁷¹ **M**inime potest. Quia Concilia, quæ definiunt materiam huius Sacramenti esse oleum ab Episcopo benedictum, simul innuunt, non posse ab alio, quam ab Episcopo benedici: nam cum absolute & sine ulla limitatione hoc asserunt, nullum relinquunt fundamentum contrarium opinandi. Dicere autem, quod Concilia solum definiunt materiam, quæ de facto ex usu Ecclesiæ huic Sacramento supponitur, est Conciliorum auctoritatem enervare, ad materiam huius Sacramenti stabilendam. Nam pari ratione quis diceret, cum Concilia definiunt, materiam huius Sacramenti esse oleum benedictum, non definire materiam, quæ essentialiter ad id requiritur: sed quia de facto Ecclesia videtur: & sic tolleretur omnis benedictio tanquam aliquid non necessarium aut essentialiter requisitum ex parte materię, quod nullus cordatus Theologus admitteat. Ita Diana p. 8. tr. 1. res. 30. Bellarm. Suar. Coninch. Layman. Filliuc. Nugn. quos citat, & sequitur Amicus in *su Theolog. tom. 8. d. 19. sect. 3. num. 45.*

⁷² **P**rimam sententiam probabilem reor, secundam vero probabiliorē. Quia dum Concilia definiunt materiam huius Sacramenti, non dicunt, illam Ordinariē esse oleum ab Episcopo benedictum, ut dicunt, cum assignant Ministrum Sacramenti Confirmationis, sed absolute pronuntiant, esse oleum ab Episcopo benedictum: quod non leue argumentum est, in secundum dispensationem cadere posse, non in primum. Probabilem verò dixi primam sententiam. Nam si Pontifex non posset concedere simplici Sacerdoti, ut oleum Extreme Vnctionis benedicat,

sequeretur, Ecclesiam Græcam vsque adhuc caruisse, & carere hoc Sacramento, quod merito amico meo Antonino Diana asserere videtur absurdum.

PROBL. X.

Oleo infirmorum deficiente, posset, & non posset Parochus, Sacramentum hoc cum Chrismate ministrare.

⁷³ **M**inime potest. Quia saltem nunc Ecclesiæ consuetudo repugnat, quæ proprium oleum, idque simplex, non mixtum pro vngendis infirmis consecrat. Et quia materia hæc non tantum diuersam consecrationem habet, sed etiam, saltem morali æstimatione diuersum usum, & appellationem fortitur, cum sit mixtura aliqua artificialis. Sic Laym. lib. 5. tract. 8. cap. 12. num. 3. Lugo de Sacram. in gener. c. 12. num. 1. Viuald. de mat. Confirm. num. 7. Elti. in 4. dist. 23. §. 9. Barth. de Ledes. diff. 3. concl. 3.

⁷⁴ Potest planè, si non esset aliud oleum, quam Chrisma Confirmationis. Quia potest uti oleo veteri anni præcedentis, si non superat nouum benedictum: vtilitas enim, quam ex hoc Sacramento capit ægrotus, est præferenda: Ergo sicut in hoc non violatur Ecclesiæ præscriptio, nec in illo violabitur. Ita Amicus tom. 8. d. 19. sect. 3. Suar. dist. 40. sect. 1. n. 10. Dicastil. de Sacram. tom. 1. tr. 7. d. 1. dub. 3. n. 38.

⁷⁵ Existimarim, si non esset aliud oleum, quam Chrisma Confirmationis, non esse peccatum de facto illo inungere ægrotum. Quia si præceptum solum est positum Ecclesiæ, credi potest, illam non velle in eo casu ita strictè prohibere, ut non liceat inungere eo Chrismate infirmum: cum ex alio capite nulla secundum se Sacramento in huiusmodi Vnctione fiat irreuerentia. In vna autem & altera sententia asseruerim, si Sacerdos per errorem hoc Sacramentum cum sacro Chrismate ministravit, haud esse repetendum.

PROBL. XI.

Minor pars olei non benedicti cum benedicto admixto, præbet, & non præbet sufficientem pro Extreme Vnctione ministranda, materiam, licet sæpe admixtio iteretur.

⁷⁶ **P**ræbet omnino. Quia ideo minor quantitas olei non benedicti addita minori quantitati olei à principio consecrati efficitur benedicta, quia additur maiori parti olei benedicti, & dignius trahit ad se minus dignum: sed etiam in sequentibus vicibus quantitates minores successiue adduntur maiori quantitati olei benedicti: Ergo omnes manent benedictæ: licet omnes simul efficiant maiorem quantitatem, quam fuit illa, quæ à principio fuit ab Episcopo benedicta. Sic Petr. de Ledes. c. 2. diff. 3. Angel. Rosel. & alij, quos refert, & sequitur Matfil. lib. 3. de aqua bened. Syluest. v. Aqua benedicta q. 3. Henr. lib. 3. cap. 8. num. 2.

Minimè

77
Sufficientem
non præbet
materiam.

Minimè præbet. Quia subiectum huius benedictionis est oleummet illud, quod à principio fuit consecratum ab Episcopo; ergo necessarium est, ut benedictio conferatur quod idemmet maneat; benedictio enim non potest esse sine subiecto, nec ad aliud absolute diuersum transire: sed quando olei quantitas etiam in diuersis vicibus addita peruenit ad tantam ex additis factam, ut sit maior illâ, cui facta est additio, & initio fuit consecrata, iam non manet absolute idem individuum physicum olei, & à principio consecratum: cum vix maneat aliqua pars exigua illius, ob quam dumtaxat dici possit non simpliciter, sed secundum quid idem: Ergo in eo non potest manere benedictio, quæ conseruari non valet, nisi seruata subiecti physici identitate. Ita Quintanad. tom. 1. singul. tract. 5. sing. 1. n. 5. Zambr. cap. 5. de Exir. Vnct. dub. 5. num. 5. citans Armillam. Possuin. de Paroch. cap. 9. num. 2. Bonac. dist. 7. punct. 2. num. 8. Zauard. tom. 1. cap. 8. n. 2. Ludou. de San Iuan art. 2. diff. 6. Leand. tom. 1. tr. 4. q. 9.

78
Hoc tenet
et possit.

Hicce Doctoribus annuens, affirmo, quantitatem minorem addendam, commensurandam semper esse cum oleo à principio benedicto: v. gr. oleo vnus benedicto non posse fieri additionem olei non benedicti nisi in quantitate minori librâ, duodecim scilicet aut quatuordecim vnciarum, ubi libra sexdecim constat. Profecto si oleo consecrato addatur simul seu vna vice maior pars consecrati, nullo modo manet consecratum; quia non manet idem physicum individuum: sed idem est, cum diuersis vicibus additur maior pars non benedicti: Ergo nec benedictio manet. Dixeris; licet non maneat idem subiectum in ratione individui physici, manet idem in ratione individui moralis & benedicti; quia totum illud, cui qualibet vice fit additio, semper est benedictum, & in maiori quantitate, quam quod additur. Sed contra, quia non potest manere idem in ratione benedicti, nisi maneat idem in entitate physica; cum hæc sit ratio retinendi benedictionem: est hæc identitas amittatur in individuo, illud ita notabiliter immutatum est, ut secundum maiorem sui partem sit diuersum, & consequenter nec moraliter idem.

PROBL. XII.

Est, & non est de necessitate grauis præcepti, quod oleum sit eo anno benedictum.

79
Est de graui
præcepti
necessitate.

Certum est, non esse id de necessitate Sacramenti, cum nullum ius hoc requirat. Est autem de præcepti graui necessitate: ideoque non excusatur Parochus à peccato lethali si oleum alterius anni adhibeat, nisi aliud necessitas suadere videatur. Quia ex consuetudine Ecclesiæ, & Clementis VIII. præscriptione, singulis annis hoc oleum consecratur, ut veteri combusto, nouum Vnctionis Sacra cedat in ministerium. Sic Possuin. de Offic. Paroch. cap. 9. num. 1. Bonac. dist. 7. punct. 2. n. 6. Zambr. de Exir. Vnct. cap. 5. dub. 4. num. 5. Trullench hic dub. 2. num. 2.

80

Non est de graui præcepti necessitate, & ideo

non peccat lethaliter Parochus, qui veteri oleo Non est agrotos inungeret. Quia non est præceptum obligans ad mortale, ut oleum annis singulis renouetur; nam de solo id Chriftmate grauius præcipitur, in cap. Si quis de alio, de consecrat. dist. 4. Ita Sa v. Exir. Vnct. num. 9. Ledelm. hic, tom. 1. c. 2. Lublin. ibid. num. 19. Ludou. de San Iuan sum. parua, a. 5. de Exir. Vnct. n. 2. Hentig. lib. 1. cap. 8. n. 2.

Hoc tenet, quod post longam consultationem vtriusque Lucis peritos, ac Theologos Sal- Idem affirm. mantenses sensisse à non vulgaribus testibus ocularis audiui.

PROBL. XIII.

Vna sacri olei gutta sufficit, & non sufficit, ad ministrandum hoc Sacramentum.

Minimè sufficit. Quia vnicam guttam olei stillare, vel non est vngere, vel certe est Non sufficit. res aliquo modo dubia: sed oportet partem corporis oleo linire aliquod oleum per illam diffundendo; hoc enim est propriè & in rigore vngere. Sic Suar. dist. 40. sect. 2. num. 4. Filhuc. tr. 3. num. 78. Reginald. lib. 28. num. 53. Granad. dist. 2. num. 4. Marchi. de peste part. 3. cap. 6. n. 14. Trull. lib. 5. de Sacram. cap. vnic. de Exir. Vnct. dub. 2. num. 7.

Sufficit planè. Quia qui vna stilla olei inungit, verè dicitur vngere: oleum enim plusquam reliquorum liquorum materia diffunditur. Ita Diana part. 5. tract. 3. resol. 88. Tanner. dub. 1. quest. 2. Dicastil. d. 1. dub. 3. n. 44. Hurtad. hic, dist. 4. & alij.

Si ex probabili admodum sententia vna aquæ gutta sufficit ad Baptismum conferendum, cur vna olei gutta ad Vnctionem conferendam non sufficiat, maximè cum ablutio difficilior quam vinctio præstetur?

PROBL. XIV.

Est, & non est de Sacramenti necessitate, ut Vnctiones in Crucis formam fiant.

Sicut in aliis Sacramentis forma consistit in verbis, & opere: sic & in hoc: v. gr. in Baptismo forma consistit in his verbis: Ego te baptizo, &c. & in trina in aqua immersione: sic & in hoc Sacramento forma consistit in his verbis: Per istam vntionem & suam pssimam, &c. & in hoc opere, scilicet in signatione membrorum per modum Crucis, dum liniuntur. Quia de necessitate Confirmationis est, ut eius inunctio fiat per modum Crucis: ergo similiter in Vnctione extrema de essentia Sacramenti erit. Sic Iauel. tom. 2. tract. 6. de Exir. Vnct. cap. 3. Nufius in addit. ad 3. part. Probabilem putat hanc sententiam Petri. de Ledelm. cap. 2. de Exir. Vnct. diff. 2. concl. 2.

Non est de essentia Sacramenti, ut in formam Crucis inunctio fiat. Quia nullo textu, aut sufficienti ratione hoc potest probari. Iacobus necessitate Sacramenti enim

enim simpliciter dixit: *Vngentes eum oleo*; modum autem vel signum Vnctionis non definiuit. Porro licet Glossa ad cap. *Nunquid de consecr. dist. 5.* id videatur significare: nec tamen contrarium asseruit, sed potius hoc sensu aperit, si attentè legatur. Ita Suar. *dist. 40. sect. 2. num. 3.* Dicañil. *dist. 1. dub. 3. num. 42.* & penes ipsum Tanner. Bayni. *de Extr. Vnct. qu. 3. dicto 5.* Henric. *lib. 3. cap. 8. num. 2. lit. M.* Polleuin. *hic. num. 5.*

Hoc mihi certum, cum videam, Concilia circa hoc nihil definiisse. Quin potius Concilium Florentinum solum indicat Vnctionem per modum Crucis esse in Confirmatione necessariam; quia in forma illius Sacramenti exprimitur: *Signo te signo Crucis*: at hic nil huiusmodi interuenit; nam in forma simpliciter dicitur: *Per istam Sanctam Vnctionem*. Congruam autem reddiderim differentiam inter utroque Sacramentum; quia in Confirmatione vngitur quis vt Christi miles ad portandam & proferendam eius Crucem coram Regibus, & tyrannis: per Vnctionem verò extremam solum vngitur per modum medicinæ ad salutem recuperandam.

PROBL. XV.

Est, & non est de necessitate præcepti, quod inunctio in forma Crucis perficiatur.

88 *Est de præcepti necessitate.* Quia vsus seu consuetudo Ecclesiæ id planè præscribit. Sic Syluest. *de Extr. Vnct. num. 2.* Bonac. *dist. 7. punct. 2. num. 9.* Nouus 3. *part. quæst. 29. art. 6.* Petr. Ledesin. *tom. 1. cap. 2. de Extr. Vnct. concl. 1.* Moure 3. *part. cap. 1. §. 7.* Innuit Torreb. *lib. 2. cap. 1. num. 2. 1.*

89 *Non est de necessitate præcepti.* Quia nullum est expressè latum de hac re præceptum: & de consuetudine non constat sub hac existimatione esse introductam. Ita Suar. *dist. 40. sect. 2. numero 3.* Filliuc. *tractat. 3. numero 75.* Zambr. quem sequitur Diana *part. 3. tract. 4. resolut. 168. & 178.* Coninch *dist. 19. numer. 7.* Rodrig. *de Vnct. cap. 191. num. 2.* Castro Palao *tractat. 26. punct. 3. num. 2.* Reginald. *lib. 28. num. 5. 1.*

90 Existimo signum Crucis non videri esse hinc de necessitate præcepti saltem sub culpa graui, scilicet scandalo, & contemptu. Quare si ex iusta causa omittatur, vt breuius, vel securius geri possit nullum reor esse peccatum. Regulariter verò id magis pium est, ideoque debet obseruari. Dixi, nullum esse peccatum, quia licet legerim Granado nostrum *dist. 2. num. 4.* asseruisse, culpam esse venialem, sine necessitate Crucis signum omittere: de eo autem merito addubitatum, cum nec adfuit Conciliorum determinatio, nec traditio Ecclesiæ, nec aliquod præceptum signum Crucis in Vnctione præscribens.

Esch. & Mend. Theol. Moral. T. III.

PROBL. XVI.

De necessitate præcepti est, & non est de necessitate præcepti, quod inunctio hæc fiat immediata Sacerdotis manu.

91 *De necessitate præcepti non est.* Quia in Regionibus, vbi Catholica fidei præscriptum viger obseruantia immediatum manus sacerdotalis ministerium huic Sacramento ministrando non adhibetur. Testor Hispaniam, in cuius Ecclesiis hæc viger consuetudo, vt Sacerdos inungens aurea, vel argentea virgula vtatur: nec tamen circa hoc vllus vnquam emerit scrupulus. Sit pro autoritate experimentum.

92 *De necessitate præcepti est.* Quia sic præscribitur in Rituali, ac Cæremoniali Romano. *Est quidem.* Ita Diana *p. 3. tr. 4. resolut. 22. & 167. & p. 6. tr. 3. resolut. 79.* citans Sylui. Chapeau. Præpos. & Barbos. Torreb. *de iure spirit. lib. 2. c. 11. n. 22.*

93 Cum his opinor asserens, solum tempore peccatis licite administrari posse hoc Sacramentum non digito, sed aliquo decenti instrumento mediante. Hoc, inquam, verum puto, nisi alias obster contraria consuetudo, vt in Hispaniæ Regnis obflare non dubito. Nec tamen etiam vbi non viger lethalis culpa reum esse decernerem illum, qui Ritualis præscriptum leue quidem violaret.

PROBL. XVII.

Verba illa: In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, sunt, & non sunt de Sacramenti, aut præcepti necessitate ad huius Sacramenti Formam.

94 *Vnde de Sacramenti essentia.* Quia eis semper Ecclesia vtitur, sicut in Baptismo & Confirmatione: sed si in duobus hisce Sacramentis omittatur Trinitatis expressio essentia læditur. Ergo & lædetur, si in Vnctione omittatur. Sic Angelus, *hic. n. 2. Armil. n. 2. Cañedo, cap. 10.* Sunt saltem de præcepti necessitate. Quia non constat, vnquam ab Ecclesia omitti. Sic Bayni. *q. 5. Palud. & Angel. apud Suarium citandus.* Igitur si omittantur præfata verba, validum erit Sacramentum, sed præceptum Ecclesiæ violabitur.

95 *Non sunt verba illa de Sacramenti, præceptivè necessitate, vnde vel adimplendū rite Vnctionis ministerium, sufficit formæ expressio sine Trinitatis mentione.* Quia neque ex verbis Iacobi vel Conciliorum, neque ex Ecclesiæ vsu aliquid contrarium habetur, neque ex ratione aut coniectura aliqua colligitur. Vnde nullam aut ex essentia Sacramenti, aut præcepto reor esse necessitatem; neque enim hoc Sacramentum est professio fidei, sicut Baptismus: neque occurrit aliqua specialis ratio inuocandi Trinitatem in forma. Ita Suar. *d. 40. sect. 3. n. 15.* Henric. *lib. 3. c. 8. n. 4. lit. A.* Coninch *d. 19. n. 15.* Filliuc. *tr. 3. n. 86.* Pitigian. Barth. ab Angelis. quos citat, & sequitur Bonac. *d. 7. punct. 3. n. 2.* Regin. *l. 28. n. 54.* Castr. Palapud Leandr. *p. 1. tr. 4. q. 18.*

Certum

96
Idem affir-
mo.

Certum mihi, inuocationem Trinitatis necessitate Sacramenti non requiri. Nam si bene attendatur, modus formae deprecationis non recte ei accommodatur. Iuxta veriorum autem sententiam neque ex praecepto necessariam esse reor. Quia neque in Conciliis, neque in Rituali Romano cauetur, Trinitatem esse inuocandam.

PROBL. XVIII.

Si quis omitteret illam particulam Formae: Et suam piissimam misericordiam, conficeret, & non conficeret valide Sacramentum.

97
Non valide
conficeret Sa-
cramentum.

Non valide conficeret omittens particulam aded essentialiam. Quia per illam declaratur virtus diuina, quae principaliter in hoc Sacramento operatur, & qua nititur deprecatio, quae per hanc formam fit. Itaque misericordia misericordiam respicit: unde quia hoc Sacramentum datur homini quasi in vicima misericordiae necessitate constituto: idem in illa quasi confugimus ad diuinam misericordiam, quae proinde in forma expressè declaratur. Praeterea sicut diximus, modum deprecationis esse de substantia huius formae, ita est de substantia explicare diuinam misericordiam, ad quam homo agrotus confugit, tanquam destitutus viribus ad satisfaciendum. Denique cum Ecclesia interponat haec verba inter alia substantialia, videtur verisimile, etiam ipsa substantialia esse. Sic D. Thom. apud Suarium citandum. Nihil quæst. 19. art. 6. conclus. 4. Hurtad. autem hic, diff. 7. & Coninch diff. 19. num. 15. huic sententiae fauent, dum hic se dubium valde hærere fateatur, ille verò opinionem contrariam solummodo vocat verisimilem.

98
Conficeret va-
ludè.

Valide conficeret illam particulam omittens. Quia his verbis omisiss, integer adhuc manet sensus formae: ergo patet illa de substantia formae non esse. Ita Suar. diff. 40. sect. 3. num. 13. Reginald. lib. 28. num. 56. Filliuc. tract. 3. n. 85. Coninch citat. Layman & Pitigian. quos refert, ac sequitur Diana part. 3. tractat. 4. resolut. 175. & 180. Henric. lib. 3. cap. 8. num. 3. Dieastil. diff. 1. dub. 4. n. 68. Trull. lib. 5. cap. de For. Vnct. dub. 2. n. 10.

99
Quid opinor
expono.

Profecto primae sententiae rationes ut minimum persuadere reor, esse necessarium sub graui culpa illam particulam non omittere, ne à communi Ecclesiae consuetudine recedatur, & ut omne periculum, ac dubium vitetur. Reor tamen essentialiam non esse, quia ipsamet forma deprecationis ex se includit Ordinem ad diuinam misericordiam, seu inuocationem eius. Praeterea de illa particula *Piissimam* clarius videtur non esse essentialiam; & si quis loco misericordiae poneret *bonitatem*, validam fore formam existimari. Denique hoc ipso, quod dicitur, *Indulgeat tibi Deus*, actus misericordiae satis expressè postulatur: ergo in actu exercito per misericordiam petitur, quamuis in actu signato non proferatur. Assero igitur particulam illam essentialiam non esse, sed sine graui piaculo non fore omittendam.

PROBL. XIX.

Sacramentum valide conficit, & non conficit valide Sacramentum, qui verba illa omiserit: Per visum, per auditum, &c.

Omittens verba haec valide Sacramentum ministrat. Quia per alia verba, & Vnctionis actionem in visu, vel auditu &c. expostulatis sensus formae significatur. Sic Reginald. lib. 28. n. 56. Aureol. in 4. diff. 23. art. 1. asserens, hanc esse huius Sacramenti formam: *Per istam sacram Vnctionem parcat tibi Dominus*. Petr. à S. Ioseph. Præposit. & alij, quos refert, & sequitur Diana p. 10. rr. 12. resolut. 32.

Omittens verba haec Sacramentum non peragit. Quia praefata verba sunt de substantia formae, per illa enim Sacramenti Extremæ Vnctionis explicatur effectus. Ita Nuñus q. 29. a. 6. conclus. 4. Bauny q. 5. Auerfa hic, sect. 4. Castro Pal hic punct. 4. n. 4. Leand. rom. 1. rr. 4. q. 21.

Hic Auctoribus morem gero, cum videam, illis particulis ablati, integrum formae sensum auferri: nec enim debet formae significatio pergere actionem suppleri.

PROBL. XX.

De necessitate huius Sacramenti est, & non est, ut eius forma modo deprecationis proferatur.

Non est de necessitate Sacramenti, formam eius modo deprecationis proferri. Quia ad valorem Sacramenti sufficit, formam modo indicationis vel operatiui proferri. In quibusdam enim Ecclesiis forma haec est indicatiua, nempe: *Per istam Sanctam Vnctionem parcat tibi Dominus*, &c. In aliis est imperatiua; at Iacobi verba formam operatiuam habere videntur. Ideo dicendum est, formam verborum indifferenter posse esse indicatiuam, vel operatiuam: sicut de forma Baptismi, quae est apud Latinos indicatiua, sed apud Graecos operatiua alibi expressimus. Sic Becan. hic, de 27. q. 7. n. 3. Richard. in 4. d. 23. art. 1. q. 4. Palud. q. 1. art. 2. Albert. art. 4. Tanner. dub. 1. Aureol. in 4. diff. 23. art. 1.

Est de Sacramenti necessitate, formam eius modo exponi deprecationis. Quia id clarè colligitur ex illo Iacobi 5. *Orem super eum, & oratio fidei alieniabit infirmum*. & ex Florentino, & Tridentino sess. 14. cap. 1. Et quia duae formae non possunt esse institutae pro vno Sacramento, nisi sint aequipollentes in sensu: at forma deprecationis in omnium opinione est sufficiens: ergo indicatiua, si non habet aequivalentem sensum, non sufficit. Ita D. Thom. in 4. diff. 23. quæst. 1. art. 4. ad 3. Henric. lib. 3. cap. 8. num. 5. Nugn. quæst. 3. art. 6. Suar. diff. 40. sect. 3. n. 6. Filliuc. tract. 3. num. 80. Coninch diff. 19. dub. 4. Hurtad. hic, diff. 7.

Certum de fide est, formam deprecationis esse sufficientem, ita enim planè definiunt Concilium Florentinum, ac Tridentinum, fuitque sententia, semper communis Theologorum sententia, funda

Seccio II. De Extr. Vnct. Problemata. 181

fundaturque sufficienter in traditione Ecclesie Romanæ, quam impossibile est decipi, in his præsertim, quæ pertinent ad Sacramentorum substantiam. Constat autem, vniuersalem Ecclesiam vi forma deprecatoria: Ergo vt minimum certum est, illam esse sufficientem. Vnde probabilius admodum esse iudico, ita esse necessariam hanc formam, vt solum indicativum verbum sine formali deprecatione non sufficiat. Lege Suarium citatum, qui a num. 8. diserte contrariorum argumenta diruit.

PROBL. XXI.

Forma, qua ad Vnctionis Sacramentum nunc Ecclesia vtitur, est, & non est de Sacramenti necessitate.

106 **N**on est de Sacramenti necessitate forma, qua nunc vtitur ad Vnctionis ministracionem. Quia potest Ecclesia mutare formam huiusmodi deprecatoriam in aliam non deprecatoriam, vel in aliam deprecatoriam sensu immutato: Ergo forma, qua nunc vtitur non est de necessitate Sacramenti. Sic Vinald. & Victor. Palud. Durand. & alij, quos memorat Leander. tom. 1. tract. 4. quest. 26. Illi quidem Auctores difficile entimeamatis antecedens probabunt.

107 **E**st de necessitate Sacramenti forma, qua nunc vtitur. Quia non potest Ecclesia mutare hanc formam in aliam non deprecatoriam, aut in aliam deprecatoriam, si eundem sensum substantialem non seruet: Ergo forma, qua nunc vtitur, de Sacramenti necessitate est. Antecedens proba: quia hoc Sacramentum debet iure diuino formam habere determinatam: at non habet aliam, quam illam, qua nunc ex Conciliis tradita Ecclesia vtitur. (Si quæ enim aliæ referuntur omnes reducende sunt ad hanc quoad sensum substantialem.) Ergo non potest Ecclesia huiusmodi formam mutare. Ità Henric. lib. 3. cap. 8. numero 2. Nauar. capite 22. numero 35. Tolet. libro septimo, capite 1. & alij communiter.

108 **C**um his sentiens, addiderim, posse Ecclesiam mutare formam, qua nunc vtitur in aliam similem, seruatam tamen eodem sensu. Quia verba formaliter, quibus administrandum sit hoc Sacramentum non sunt iure diuino præscripta.

Escob. & Mend. Theol. Moral. T. III.

CAPVT IX.

Circa Extrema-Vnctionis subiectum.

PROBL. XXII.

Infantes sunt, & non sunt huius Sacramenti capaces.

Sunt incapaces. Quia his peccati originalis adfunt reliquæ, contra quas etiam hoc Sacramentum datur. Et quia adest eis mortis periculum, vnde Extrema-Vnctio potest eis esse utilis ad sanitatem corporis recuperandam, ac denique ad augmentum gratiæ acquirendum. Sic Maior in 4. dist. 23. quest. 1. Bellarm. de Vnct. cap. 9. Possuin. apud Didac. de Narbona tom. 1. anno 7. q. 8.

Sunt incapaces. Quia sicut non sunt capaces Pœnitentiæ, ita nec huius Sacramenti, quod est consummatorium Pœnitentiæ, vt dixit Concil. Trident. sess. 14. in principio. Et quia in illis nondum est Christiana vita inchoata, vita enim hæc ex Concilij mente in rationali actione consistit. Tandem id patet ex fine huius Sacramenti, & ab ipso Concilio declarato, institutum enim est propter luctum, & grauissimam tentamina articuli mortis ad confirmandum infirmum hominem, & exhilarandum illum, ac recreandum eius animum ægritudinis molestiis oppressum; atque adeo ad superandam debilitatem ex peccato relictam, vel conferendam etiam actualium, si necessaria sit, remissionem; quorum omnium non est capax infans; quia nec tentari potest, nec resistere, &c. Non est ergo huius Sacramenti recipiendi capax. Ita Nauar. cap. 22. num. 13. Sotus in 4. dist. 23. qu. 2. art. 2. Angel. Syluest. Armil. Ledesm. & alij, quos citat, & sequitur Henric. lib. 3. cap. 11. num. 9. Filiuc. tract. 3. num. 101. Sanci. in sel. dist. 27. no. Tolet. lib. 7. cap. 13. Suar. dist. 42. sect. 1. Reginald. lib. 28. num. 64.

Existimo primæ sententiæ Auctores id sine firmo fundamento contra Ecclesiæ consuetudinem, & contra rationem asseruisse. Hoc enim Sacramentum non tollit reliquias peccati originalis in se, sed radicaliter; sed per auxilia spiritualia confortando animum, ad superandam debilitatem ex peccato illo contractam: infantes vero non sunt huius remedij capaces. Sanitas autem corporis non est effectus primarius, sed secundarius huius Sacramenti, qui cessat, cessante primario: vnde propter illum solum non est dandum hoc Sacramentum, maxime cum infallibilis non sit. Augmentum verò, vel infusio gratiæ est generalis effectus Sacramentorum, qui per singula Sacramenta non datur nisi vt coniunctus propriis effectibus Sacramentorum ipsorum: & ideo vbi non est capacitas primarij ac proprij effectus nec est capacitas Sacramenti, nec effectus communis Sacramentorum, quatenus per tale Sacramentum est conferendus. Vt autem hanc sententiam firmiter teneam, contrariam verò improbabilem existimem, sufficit

Q 2